

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

Factors affecting investment decision-making behavior in the Government Pension Fund (GPF), government officials, Office of the Permanent Secretary
social development and human security

อภิชาติ ศรียา

สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Apichit Sriya

Email : Apichit.s@hotmail.com

Department of Finance and Banking, Master of Business Administration, Ramkhamhaeng University,
Thailand.

Corresponding author

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยงจากการลงทุน ข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลแบบตามสะดวก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ Independent Samples t-test, One-way ANOVA และ Correlation

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท ไม่มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยมีสัดส่วนการออมอยู่ที่ 3 % ของเงินเดือน ลงทุนในแผนหลัก อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับน้อยกว่า 5% ต่อปี ระยะเวลาในการออมอยู่ระหว่าง 20 – 30 ปี เป้าหมายในการลงทุนเพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณ ใช้การลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นเครื่องมือในการลดหย่อนภาษีและมีโอกาสออมเงินเพิ่ม จากสัดส่วนที่ออมอยู่เดิม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความเสี่ยงจากการลงทุนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศที่ไม่แตกต่างกันเป็นด้านเดียวที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ของข้าราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยงจากการลงทุน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกบข. ความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยงการจากลงทุน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

Abstract

This independent study aimed to study demographic factors. Cognition investment risk Information affecting investment decision-making behavior in the Government Pension Fund (GPF), government officials, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Social Development and Human Security

The samples used in the study were civil servants under the Office of the Permanent Secretary for Social Development and Human security of 400 people using questionnaires as a convenient survey and data collection tool. The statistics used in the analysis were percentage, mean, standard deviation. Hypothesis testing uses Independent Samples t-test, One-way ANOVA, and Correlation statistics.

The results of the study revealed that the majority of the samples were female. Age between 31-40 years old, single status, bachelor's degree Average monthly income between 15,001 - 25,000 baht, no debt obligations Monthly payment Average monthly expenses between 5,001 – 10,000 baht Most of the respondents invested in the Government Pension Fund (GPF), with savings accounted for at 3% of their salary. Invest in master plans Expected rate of return is less than 5% per annum. Savings period is between 20 - 30 years. Investment goals for retirement. Use the investment in the Government Pension Fund (GPF) as a tool for tax deduction and additional savings opportunities. from the original savings proportion Most of the respondents had knowledge and understanding about the Government Pension Fund (GPF). Overall, it's at a high level. The overall investment risk is at a high level. Access to information and information about the Government Pension Fund (GPF) as a whole is at a high level.

The hypothesis testing revealed that gender demographic factors that were not different were the only factors affecting investment decision-making behavior in the Government Pension Fund (GPF). There was a statistical significance at the 0.05 level. investment risk Access to information and information about the Government Pension Fund (GPF) and investment decision-making

behavior in the Government Pension Fund (GPF) are related in the same direction. and has a moderate relationship with a statistically significant correlation at the .01 level.

Keywords : Government Pension Fund or GPF. cognition investment risk access to information

บทนำ

ประเทศไทยนับว่าก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หมายถึง ประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 7 ของประชากรทั้งหมด มาตั้งแต่ประมาณปี 2548 นับเป็นประเทศแรก ๆ ในกลุ่มอาเซียนที่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นรองเพียงสิงคโปร์และจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ หมายถึง ประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 14 ของประชากรทั้งหมดในอีก 10 ปีข้างหน้าด้วยอัตราเพิ่มที่เร็วกว่าของเอเชียและของโลก โดยระหว่างปี 2553 – 2583 สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 32 ในปี 2583 ซึ่งสูงสุดในอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2557, หน้า 3) ในส่วนของภาครัฐ พบว่า จำนวนข้าราชการที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และจะเกษียณอายุราชการเป็นจำนวนมากในช่วง 10 ปีข้างหน้า (สำนักงาน ก.พ., 2561, หน้า 9)

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้สูงอายุส่วนมากมีปัญหาหนี้สินที่น่ากังวล โดยข้อมูลล่าสุด (ปี 2550) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ชี้ว่ามีผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 52 ที่ตนเองและสมาชิกในครัวเรือนไม่มีหนี้สิน นั่นหมายความว่าอีกประมาณเกือบครึ่งของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด มีหนี้สินในครัวเรือนไม่ว่าจะเป็นหนี้ของตนเองหรือของสมาชิกคนอื่นในครอบครัว ซึ่งจะนำไปสู่ข้อจำกัดในการดำรงชีพของผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนมากยังอาศัยอยู่กับสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน

การที่ผู้สูงอายุในปัจจุบันมีการออมน้อยและยังมีหนี้สินจำนวนมาก ขณะที่การพึ่งพาครอบครัว และภาครัฐก็มีขีดจำกัดมากขึ้น สภาพปัญหาดังกล่าว ล้วนมีผลกระทบต่อผู้สูงอายุเหล่านี้ ดังนั้น ผู้ที่จะเกษียณในอนาคตควรมีการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณแบบพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด และรัฐบาล ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ประชากรของประเทศมีการออมอย่างจริงจัง เพื่อเป็นหลักประกันว่าประชากรของประเทศจะมีความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณ มีชีวิตหลังเกษียณอย่างมีความสุขตามอัตภาพตามคุณภาพ หรือใกล้เคียงกับชีวิตในช่วงทำงาน ลดการพึ่งพิงบุตรหลาน และภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2557, หน้า 9)

สำหรับไทย มีการปรับตัวของระบบบำนาญข้าราชการอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดภาระทางการคลังและรับมือกับความท้าทายจากสังคมสูงวัยและภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำนาน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มีลักษณะ defined contribution ซึ่งเป็นการออมภาคบังคับของข้าราชการเป็นรายเดือน เพื่อสร้างหลักประกันยามเกษียณเอง โดยรัฐบาลสมทบเงินออมให้บางส่วน ที่ผ่านมา กบข. หาทางเพิ่มผลตอบแทนการลงทุนโดยกระจายพอร์ตการลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกใหม่ๆ และในปีหน้ามีแผนจะปรับเพดานการออกไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 40 นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีแนวคิดจะขยายอายุเกษียณราชการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคมในเวลาที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม มาตรการยังไม่ค่อยเห็นการปรับตัวเพื่อความยั่งยืนของระบบบำนาญลูกจ้างเอกชนที่ชัดเจนนัก โดยเฉพาะกองทุนชราภาพของระบบประกันสังคมที่ยังมีลักษณะ defined benefit เพราะรัฐบาลกำหนดสิทธิประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับในยามเกษียณไว้แล้วหลังจากที่นำส่งเงินสมทบตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น การยอมรับความจริงร่วมกันว่าระบบกองทุนบำนาญอาจไม่ยั่งยืนในระยะยาว เป็นสิ่งสำคัญในการหาแนวทางทยอยปรับตัว ทั้งแนวทางการบริหารเงินกองทุน นโยบายสิทธิประโยชน์ และการสมทบเงินของสมาชิก

ก่อนที่ความไม่สมดุลของกองทุนจะสะสมมากขึ้นจนภาครัฐต้องเร่งปฏิรูปครั้งใหญ่และมีผลกระทบต่อประชาชนในระบบสวัสดิการบำนาญทุกคนทั้งผู้กำลังทำงานอยู่และผู้เกษียณแล้วค่อนข้างมาก ดังเช่นที่เกิดขึ้นกับบางประเทศมาแล้ว (ดร.ฐิติมา ชูเชิด, 2562, หน้า 2)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้มีความสนใจในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. เพื่อศึกษาความเสี่ยงจากการลงทุนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
4. เพื่อศึกษาข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
2. ความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
3. ความเสี่ยงจากการลงทุนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
4. ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

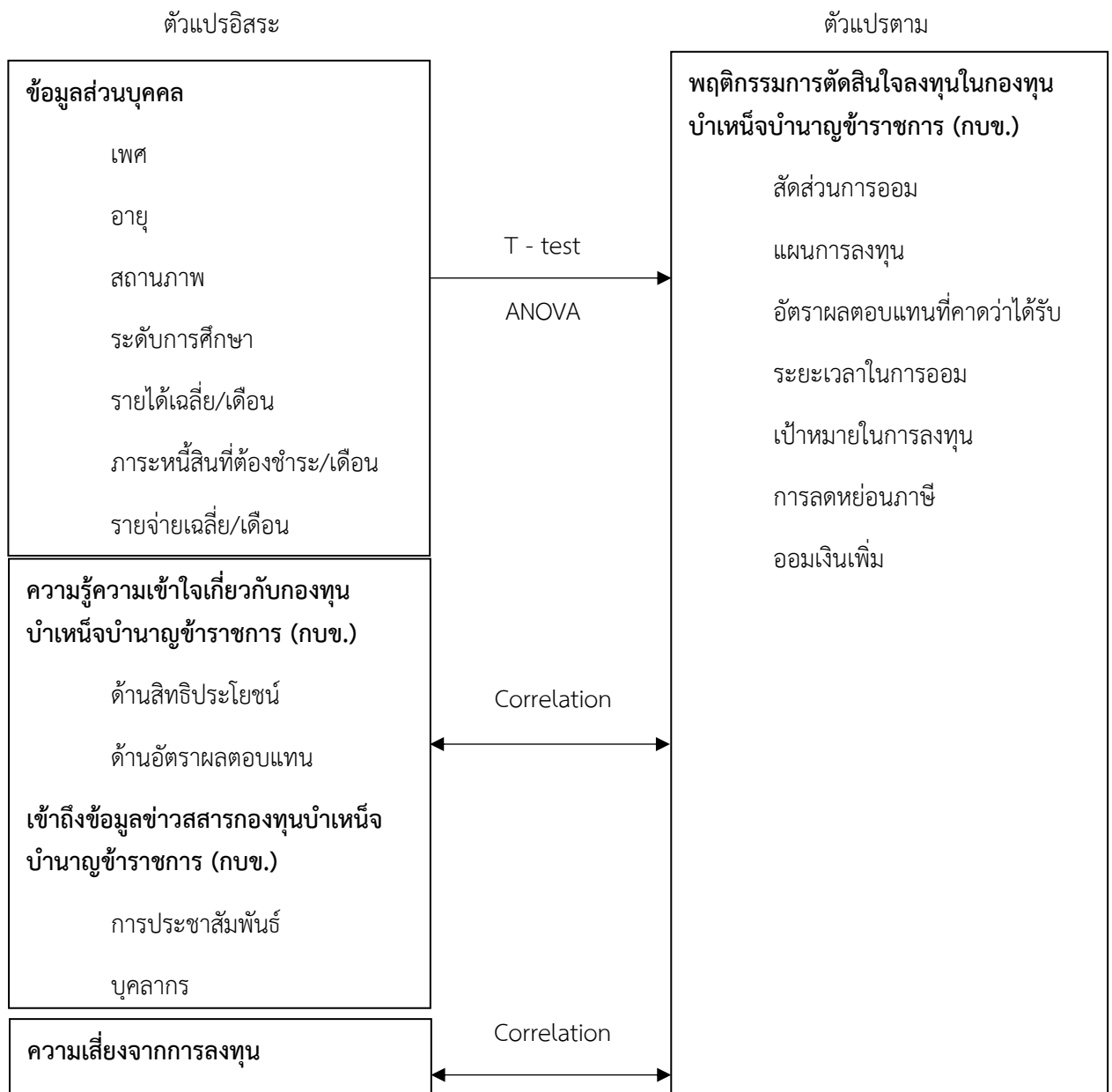
ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน คือ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งทำการวิจัยในเดือนกันยายน 2564 ถึงพฤศจิกายน 2564

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 2.ทราบถึงความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 3.ทราบถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 4.สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย วางแผนจัดการการเงินส่วนบุคคลให้กับข้าราชการ โดยใช้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนรวม

กองทุนรวม คือ เครื่องมือในการลงทุน (Investment vehicle) สำหรับผู้ลงทุนรายย่อย ที่ประสงค์จะนำเงินมาลงทุนในตลาดเงินตลาดทุน แต่ติดขัดด้วยอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การลงทุนด้วยตนเองไม่สามารถได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ต้องการ เช่น

- มีทุนทรัพย์จำนวนจำกัด ไม่สามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้มากพอเพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุน หรือ

- ไม่มีประสบการณ์ความรู้ความชำนาญในการลงทุน หรือ

- ไม่มีเวลาจะศึกษา ค้นหา และติดตามข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจการลงทุน กองทุนรวมจึงเป็นเครื่องมือในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดการลงทุนอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนที่ดีที่สุดภายใต้กรอบความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนยอมรับ โครงสร้างของกองทุนรวม ถูกกำหนดขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายลงทุน โดยประกอบด้วยผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ และผู้กำกับ ดูแล ทั้งที่เป็นองค์กรของภาคเอกชนและภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกองทุนรวม บริษัทจัดการ บริษัทจัดการต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจัดการลงทุนจากกระทรวงการคลังเท่านั้น บริษัทจัดการเป็นผู้กำหนดโครงการกองทุนรวม นโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอขออนุมัติจากสำนักงาน ก.ล.ต. และต้องบริหารจัดการลงทุนตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนนั้นโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ บริษัทจัดการจะแจ้งนโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์ในการลงทุนให้ผู้ลงทุนทราบ ในหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนที่แจกจ่ายให้แก่ผู้ลงทุน และผู้ที่สนใจลงทุนได้ศึกษาก่อนที่จะลงทุน ผู้ดูแลผลประโยชน์ ผู้ดูแลผลประโยชน์เป็นสถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด และต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ ผู้ดูแลผลประโยชน์จะเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายลงทุน ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ทั้งหมดของผู้ถือหุ้นรายลงทุน เช่น

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่ากองทุนรวมนั้นมีความคล้ายคลึงกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งมีรูปแบบการออมเงินผ่านกองทุนเพื่อให้มีผลตอบแทนที่สูงกว่าการฝากเงิน ซึ่งจะมึนโยบายการลงทุน รายละเอียดเงื่อนไขการซื้อขายและอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังที่มีความแตกต่างกันไปแต่ละกองทุน ดังนั้นข้อมูลต่างๆ จึงมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมการลงทุน

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยประชากรศาสตร์

คักกชัย ศิริวิบูลย์ (2559, หน้า 20-22) ลักษณะด้านประชากรศาสตร์(Demographic) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการแบ่งส่วนตลาด ลักษณะด้านประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญที่ช่วยกำหนดตลาดเป้าหมาย ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

3.1 เพศ เพศสามารถแบ่งแยกความต้องการของผู้บริโภคได้ โดยดูเพศของผู้บริโภคเป็นหลักในการตอบสนองความต้องการซึ่งเป็นตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญ เพราะปัจจุบันนี้ตัวแปรด้านเพศมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคมาก เพศที่แตกต่างกันมักจะมีทัศนคติ การรับรู้ และการตัดสินใจในเรื่องการซื้อสินค้าบริโภคแตกต่างกัน

3.2 อายุ กลุ่มผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันย่อมจะมีความต้องการในสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มวัยรุ่นชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่ และชอบสินค้าแฟชั่น กลุ่มผู้สูงอายุจะสนใจสินค้าเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย

นักการตลาดจึงใช้ประโยชน์จากอายุเป็นตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน และได้ค้นหาความต้องการของส่วนตลาดส่วนเล็ก (Niche Market) โดยมุ่งความสำคัญที่ตลาดอายุส่วนนั้น

3.3 สถานภาพครอบครัว ลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ การเข้าสู่ชีวิตสมรส (อายุแรกสมรส) การแตกแยกของชีวิตสมรส (อันเนื่องมาจากการตาย, การแยกกันอยู่, การหย่าร้าง) และการสมรสใหม่ สถานภาพสมรสเป็นคุณลักษณะทางประชากรที่สำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ประเด็นสำคัญที่สุด ในการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบเกี่ยวกับสถานภาพสมรสของประชากร คือ ประเภทของสถานภาพสมรส องค์การสหประชาชาติได้รวบรวมและแบ่งแยกประเภทของสถานภาพสมรส ดังนี้

3.3.1) โสด

3.3.2) สมรส

3.3.3) หม้ายและไม่สมรสใหม่

3.3.4) หย่าร้างและไม่สมรสใหม่

3.3.5) สมรสแต่แยกกันอยู่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

สถานภาพสมรส มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของบุคคล คนโสดจะมีอิสระทางความคิดมากกว่าคนที่แต่งงานแล้ว การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ จะใช้เวลาน้อยกว่าคนที่แต่งงานแล้วเนื่องจากไม่มีภาระผูกพัน หรือคนที่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบมากเท่ากับคนที่แต่งงานแล้ว

3.4 รายได้ ระดับการศึกษาและอาชีพ (Income Education and Occupation) เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดส่วนของตลาด มีแนวโน้มความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันในเชิงเหตุและผล ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูง บุคคลที่มีการศึกษาต่ำโอกาสที่จะหางานระดับสูงยากจึงทำให้มีรายได้ต่ำ ในขณะเดียวกันการเลือกซื้อสินค้าที่แท้จริงอาจเป็นเกณฑ์ รูปแบบการดำรงชีวิต ค่านิยมอาชีพ ระดับการศึกษา ฯลฯ นักการตลาดจะโยงเกณฑ์รายได้รวมกับตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์ด้านอื่นๆ เพื่อให้การกำหนดตลาดเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มรายได้อาจจะเกี่ยวข้องกับเกณฑ์อายุ และอาชีพพร้อมกัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรของลักษณะประชากรศาสตร์ สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยที่นิยมนำมาใช้ศึกษากันมากที่สุดในเรื่องพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภค โดยอาศัยตัวแปรศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษารายได้เฉลี่ย/เดือน รายจ่ายเฉลี่ย/เดือน ภาระหนี้สินที่ต้องชำระ/เดือน ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษารายได้เฉลี่ย/เดือน รายจ่ายเฉลี่ย/เดือน ภาระหนี้สินที่ต้องชำระ/เดือน เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการพฤติกรรมการลงทุนที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าการกลุ่มเป้าหมายที่มีปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แตกต่างกันอย่างไรร

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยในการลงทุน

ดวงเพ็ญ เงินเมือง (2556, หน้า 16) ปัจจัยในการลงทุน หมายถึง คุณลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักลงทุน ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ แรงจูงใจหรือสิ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน ได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันผู้รับฝากเงินหรือลงทุน ชื่อเสียงของสถาบันผู้รับฝากเงินหรือลงทุน ผลตอบแทนในการลงทุน ความเสี่ยงในการลงทุน สิทธิประโยชน์ทางภาษี และความยืดหยุ่นในการลงทุน

2. ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์การลงทุน คือ วัตถุประสงค์ที่นักลงทุนคาดหวังจะได้รับและการคาดหวังว่าจะนำผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนไปใช้ วัตถุประสงค์ในการลงทุนของนักลงทุนที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ (1) การเพิ่มค่าของเงินทุน นักลงทุนต้องการให้หลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ตนลงทุนไว้ มีมูลค่าเพิ่มพูนขึ้นตลอดช่วงเวลาการลงทุน โดยการเพิ่มค่านั้นจะมาจากกำไร (Capital Gain) จากการลงทุนเป็นสำคัญ (2) รายได้ประจำ นักลงทุนที่ต้องการได้รับรายได้เป็นประจำจากการลงทุนในหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ตนลงทุนไว้ (3) การปกป้องเงินทุน นักลงทุนต้องการให้เงินลงทุนของตนมีความมั่นคง ไม่ลดหรือเสียหายไปจากการขาดทุน (4) ผลตอบแทนรวม นักลงทุนประสงค์ให้ความเสี่ยงและผลตอบแทนในการลงทุนมีความเหมาะสม

3. ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ หมายถึง กระบวนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการลงทุนต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ป้ายโฆษณา อินเทอร์เน็ต บุคคล หนังสือชี้ชวน และอื่นๆ ที่ผู้ลงทุนใช้เป็นข้อมูลที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุน

4. ปัจจัยทางด้านสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี หมายถึง การรับรู้และเข้าใจสิ่งที่เป็นมูลเหตุขั้นต้นที่ทำให้บุคคลต้องเสียภาษีอากร หรือ สิ่งที่ใช้เป็นฐานในการประเมินภาษีอากร เช่น ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ เงินได้สุทธิ (เงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆแล้ว) ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การลงทุน คือ การนำที่เก็บสะสมได้มาลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อหวังผลตอบแทน ทั้งในรูปแบบของกำไรจากส่วนต่างราคา ปันผล และดอกเบี้ย โดยปัจจัยในการลงทุน คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสิทธิประโยชน์ของภาษี อัตราผลตอบแทนที่จะได้รับ รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นตัวแปรสำคัญในการศึกษาวิจัย และตั้งข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อหาความสัมพันธ์

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุน

ดวงเพ็ญ เงินเมือง (2556, หน้า 17-18) ให้ความหมายพฤติกรรมผู้บริโภคว่า ก่อนที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมออกมาในเหตุการณ์หนึ่งออกมา มักจะมีมูลเหตุที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเสียก่อน ซึ่งมูลเหตุดังกล่าวอาจเรียกว่า “กระบวนการของพฤติกรรม” (Process of Behavior) และกระบวนการของพฤติกรรมมนุษย์มีลักษณะคล้ายกัน 3 ประการ ดังนี้

1. พฤติกรรมเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยเหตุที่ทำให้ (Behavior is Caused)
2. พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้น (Behavior is Motivated)
3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นย่อมมุ่งไปสู่เป้าหมาย (Behavior is Goal-Directed)

แม้ว่ากระบวนการของพฤติกรรมของคน จะมีลักษณะคล้ายๆ กันแต่รูปแบบของพฤติกรรมของคนที่แตกต่างกันออกมาในเหตุการณ์ต่างๆ มีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งปัจจัยภายในอันได้แก่บุคคล และปัจจัยภายนอกได้แก่สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องหรือผูกพันกับบุคคล ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคล ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาต่างๆ กัน รวมถึงพฤติกรรมการลงทุน ที่เกิดจากกระบวนการตัดสินใจ

ของผู้ลงทุนที่เริ่มต้นในการหาข้อมูลประเมินทางเลือก การวางแผนการลงทุนล่วงหน้า การกระจายความเสี่ยง ระยะเวลาในการลงทุน ลักษณะของสถาบันที่ลงทุน โครงสร้างผู้ถือหุ้นของสถาบันที่ลงทุน ข้อมูลของการลงทุน และผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจลงทุน ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน ได้แก่ อายุของผู้ลงทุน การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว สุขภาพของผู้ลงทุน นิสัยส่วนตัวของผู้ลงทุน ความสนใจในการลงทุน และความจำเป็นของผู้ลงทุน และพฤติกรรมการลงทุนสามารถเกิดจากกระบวนการตัดสินใจของนักลงทุนรายย่อยเริ่มต้นในการหาข้อมูลประเมินทางเลือกและตัดสินใจในการลงทุนต่างๆ ได้แก่ จำนวนเงินเฉลี่ยลงทุนต่อปี จำนวนครั้งที่ลงทุนในแต่ละปี การวางแผนการลงทุนล่วงหน้า การกระจายความเสี่ยง ระยะเวลาในการลงทุน ลักษณะของสถาบันที่ลงทุน โครงสร้างผู้ถือหุ้นของสถาบันที่ลงทุน ข้อมูลของการลงทุน และผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจลงทุน

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการลงทุน หมายถึง กระบวนการหรือแนวทางในการตัดสินใจของนักลงทุน ที่เริ่มจากการหาข้อมูล ประเมินหาทางเลือกการลงทุน วางแผนที่จะลงทุน และพิจารณาผลตอบแทนที่จะได้รับ พร้อมกับประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุน ถ้าผลที่ได้รับไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ ควรจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางหรือวิธีการลงทุนครั้งใหม่ งานวิจัยนี้นำแนวคิดนี้มาใช้ในประเด็น พฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยนำมากำหนดตัวแปรที่ต้องการศึกษา และตั้งข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อศึกษาความสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน $+ 5\%$ ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 โดยจะสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยจะแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด มีลักษณะคำถามเป็นแบบหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) โดยให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วยสัดส่วนการออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แผนการลงทุน อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ระยะเวลาในการออม (อายุราชการคงเหลือ) เป้าหมายในการลงทุน ท่านใช้การลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นเครื่องมือในการลดหย่อนภาษี ท่านคิดว่ามีโอกาสออมเงินเพิ่มจากสัดส่วนที่ออมอยู่เดิม ลักษณะคำถาม

เป็นแบบปลายปิด มีลักษณะคำถามเป็นแบบหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) โดยให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วย ด้านสิทธิประโยชน์ ด้านอัตราผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง ซึ่งข้อคำถามทั้งหมด เป็นคำถามปลายปิด ลักษณะตัววัด โดยพิจารณาข้อมูลแบบช่วง ซึ่งแบบสอบถามในตอนี่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Rating Scale (ดวงเพ็ญ เงินเมือง, 2556) เกณฑ์การให้คะแนน สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

คะแนนเท่ากับ	ความหมาย
5	มีระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก
3	มีระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2	มีระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
1	มีระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มาตราวัดแบบ Likert's Scale ซึ่งกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้ (จุไรวรรณ รินทพล, 2562)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 4 เข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ บุคลากร ลักษณะคำถามในตอนี่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประกอบค่าแบบ Rating Scale เกณฑ์การให้คะแนน สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มาตราวัดแบบ Likert's Scale

ตอนที่ 5 ความเสี่ยงจากการลงทุน ลักษณะคำถามในตอนี่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนประกอบค่าแบบ Rating Scale เกณฑ์การให้คะแนน สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มาตราวัดแบบ Likert's Scale

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1 สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องต่างๆ
- 2 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ไปเก็บตัวอย่าง จำนวน 400 ราย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย จากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบครบถ้วนหรือไม่

2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากบทความ หนังสือ เอกสาร รายงาน วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎีที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science) ซึ่งแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน สัดส่วนการออมในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แผนการลงทุน โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2 การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วย ด้านสิทธิประโยชน์ ด้านอัตราผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง และข้อมูลเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ บุคลากร และข้อมูลพฤติกรรมตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ประกอบด้วย ด้านทัศนคติการลงทุน ด้านสัดส่วนการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน โดยการคำนวณหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ตลอดจนจัดทำรูปเล่มเพื่อรายงานผลต่อไป

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.0 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.0 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 34 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมา สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 31.0 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 42.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมา ระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.0 ไม่มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือนมากกว่า 10,001 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมา น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.0

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสัดส่วนการออม 3% ของเงินเดือน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมา 15% ของเงินเดือน คิดเป็นร้อยละ 32.0 แผนการลงทุนใช้แผนหลัก คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา แผนผสมหุ้นทวี คิดเป็นร้อยละ 31.0 อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ 5 – 10% ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา น้อยกว่า 5% ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 38.0 ระยะเวลาในการออม 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.0 รองลงมา 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.0 เป้าหมายในการลงทุนเพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมา เพื่อความมั่งคั่งในยามเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 41.0 ใช้การลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นเครื่องมือในการลดหย่อนภาษี คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมา ไม่ใช้การลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นเครื่องมือในการลดหย่อนภาษี คิดเป็นร้อยละ 34.0 มีโอกาสออมเงินเพิ่ม จากสัดส่วนที่ออมอยู่เดิม คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมา ไม่มีโอกาสออมเงินเพิ่ม จากสัดส่วนที่ออมอยู่เดิม คิดเป็นร้อยละ 23.0

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเห็นด้วยต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย อันดับแรก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเห็นด้วยต่อด้านสิทธิประโยชน์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.81 รองลงมา ด้านอัตราผลตอบแทน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.74

ส่วนที่ 4 ความเสี่ยงจากการลงทุน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเห็นด้วยความเสี่ยงจากการลงทุนต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงจากลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ระดับความเห็นด้วยต่อผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อหรือเงินฝืด อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 รองลงมา ความเสี่ยงจากแผนทางเลือกการลงทุนแต่ละประเภท อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.86 และผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นและลดลง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.81 เป็นต้น

ส่วนที่ 5 การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเห็นด้วยต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย อันดับแรก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเห็นด้วยต่อการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.92 รองลงมา ด้านบุคลากร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.53

ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

1) เพศ ข้าราชการที่มีเพศ ต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ข้าราชการที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือน ข้าราชการที่มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อเดือน ต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ข้าราชการที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 ความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ใช้สถิติ Correlation วัดความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างตัวแปรสองตัวในเชิงเส้นตรง ค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บอกถึงระดับความสัมพันธ์ว่ามากหรือน้อย ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง - 1 ถึง 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความความสัมพันธ์เท่ากับ 0.530 ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

1) ด้านสิทธิประโยชน์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

2) ด้านอัตราผลตอบแทน พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 3 ความเสี่ยงจากการลงทุนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ใช้สถิติ Correlation วัดความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างตัวแปรสองตัวในเชิงเส้นตรง ค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บอก

ถึงระดับความสัมพันธ์ว่ามากหรือน้อย ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง - 1 ถึง 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงจากการลงทุนและพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความความสัมพันธ์เท่ากับ 0.534 ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 4 ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ใช้สถิติ Correlation วัดความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างตัวแปรสองตัวในเชิงเส้นตรง ค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บอกถึงระดับความสัมพันธ์ว่ามากหรือน้อย ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง - 1 ถึง 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)และพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความความสัมพันธ์เท่ากับ 0.518 ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

1) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

2) ด้านบุคลากร พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ตั้งข้อสังเกตได้ว่า ข้าราชการที่ลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยอยู่ระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากเมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ 5,001 – 10,000 บาท จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในสัดส่วนการออมเงินในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เพียง 3% ของเงินเดือน และด้วยผลการวิจัยในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ความเสี่ยงจากการลงทุน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในเรื่องของความคาดหวังที่จะได้รับอัตราผลตอบแทนที่สูงอยู่ในระดับ 5 – 10% ต่อปี

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนสูงเมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับ จึงควรมีการจัดอบรมหรือมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้ข้าราชการมีเงินที่เพียงพอ เหลือออมและลงทุนต่อได้

งานวิจัยในอนาคต

- 1) ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- 2) ศึกษาโดยการเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เช่น กระทรวง หรือ กรมอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ศรีนวล. (2558). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน
ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2562). แผนการลงทุน. ค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2564,
จาก www.gpf.or.th/thai2019/2Member/main.php?page=3&menu=investplan&lang=th&size=n&pattern=n
- กระทรวงการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2562). กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) คืออะไร
จาก <https://www.fpo.go.th/main/General-information-public-service/FAQ/2803/2869.aspx>
- จุไรวรรณ รินทพล. (2562). การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ด้านการลงทุนของนักลงทุน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- สุริวรรณ หนูมา. (2559). ปัจจัยความรู้ความเข้าใจทางการเงินและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนต่อ
กระบวนการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ดวงเพ็ญ เงินเมือง. (2556). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพของลูกค้าบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงศรี จำกัด.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศักกชัย ศิริวิบูลย์. (2559). ปัจจัยและพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน : หลักฐานเชิงประจักษ์
ในเขตเศรษฐกิจกลุ่มลุ่มพินี. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม
- วิไลลักษณ์ จุ้ยช่วย. (2561). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุน
ของกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เกตุมนี พลับนิล. (2563). การยอมรับความเสี่ยง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคล
และพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดปทุมธานี.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 77 – 79.
- พศุทธิ์มณีชา จำปาเทศ.(2560). การสร้างความมั่นคงทางการเงินภายหลังการเกษียณให้ข้าราชการไทย
โดยผ่านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.). เอกสารวิจัย, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.